2020 no. 169

AFKONDIGINGSBLAD VAN ARUBA

MINISTERIËLE REGELING van 11 november 2020 ter uitvoering van de artikelen 16, eerste lid, van de Calamiteitenverordening (AB 1989 no. 51) en 5 van de Algemene politieverordening (AB 1995 no. GT 8) (Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXXIV)

Uitgegeven, 11 november 2020

De minister van Justitie,
Veiligheid en Integratie,

A.C.G. Bikker

DE MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN, INTEGRITEIT,
OVERHEIDSZORG, INNOVATIE EN ENERGIE, a.i.
EN
DE MINISTER VAN JUSTITIE, VEILIGHEID EN
INTEGRATIE
EN
DE MINISTER VAN TOERISME, VOLKGEZONDHEID EN SPORT

In overweging genomen hebbende:

- dat volgens de Wereld Gezondheidsorganisatie er sprake is van een pandemie van de besmettelijke ziekte COVID-19 dat veroorzaakt wordt door het virus SARS-CoV-2;
- dat deze infectieziekte inmiddels in een groot aantal landen is geconstateerd;
- dat op 13 maart 2020 deze infectieziekte bij twee personen in Aruba is vastgesteld, die vanuit het buitenland naar Aruba zijn gereisd;
- dat als gevolg hiervan en de algemene dreiging van COVID-19 er sprake is van een gebeurtenis die tot een zodanig ernstige verstoring van de algemene veiligheid leidt, dat het leven en de gezondheid van vele burgers in ernstige mate bedreigd wordt, dan wel dat er in ieder geval sprake is van het bestaan van ernstige vrees daarvoor;
- dat dientengevolge bij landsbesluit van 13 maart 2020 nr. 1 (SMR-W-41/2020) besloten is dat (i) sprake is van aanwezigheid van een ramp in de zin van artikel 1 van de Calamiteitenverordening (AB 1989 no. 51), waardoor het noodzakelijk is om de in artikelen 11 tot en met 18 van die landsverordening genoemde buitengewone bevoegdheden uit te kunnen oefenen, en (ii) dat de toepassing van de in artikel 4, derde lid, van de Calamiteitenverordening vermelde punten geschiedt overeenkomstig het Crisisbeheersingsplan Aruba, zoals vastgesteld bij beslissing van de ministerraad van 31 juli 2018 (BE-51/18), zoals nadien bijgewerkt;
- dat gelet op de huidige verspreiding in een aantal landen van COVID-19 en het urgente belang bij de beheersing en voorkoming van verdere verspreiding van deze infectieziekte in Aruba, door middel van diverse ministeriële regelingen op basis van artikel 16, eerste lid, van de Calamiteitenverordening vergaande beperkingen zijn gesteld op de binnenkomst in Aruba van personen en de sluiting van winkels en lokaliteiten in Aruba;
- dat het vanwege het urgente belang bij de beheersing en voorkoming van verdere verspreiding van deze infectieziekte in Aruba, en ter voor-

koming daarbij van gevaar voor personen en goederen, wenselijk is gebleken om door middel van een ministeriële regeling ex artikel 16, eerste lid, van de Calamiteitenverordening (Algemene regeling bestrijding COVID-19 I; AB 2020 no. 38) nieuwe beperkende regels te stellen ter zake van de aanwezigheid in de avonduren van personen buiten hun woningen en verblijfsgelegenheden, en om de bestaande beperkende regels inzake de binnenkomst en de sluiting van winkels en lokaliteiten in deze ministeriële regeling te consolideren en waar nodig aan te passen;

- dat die ministeriële regeling met enige aanpassingen tweemaal werd verlengd met enige aanpassingen door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID19 II (AB 2020 no. 39) en de Algemene regeling bestrijding COVID19 III (AB 2020 no. 42);
- dat vervolgens op grond van opgedane ervaringen nieuwe additionele regels werden gesteld door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID19 IV (AB 2020 no. 43), onder meer met betrekking tot de beperkte aanwezigheid van personen buiten hun woningen en verblijfsgelegenheden;
- dat vervolgens de werking van deze ministeriële regeling met enige aanpassingen is verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 V (AB 2020 no. 46), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 VI (AB 2020 no. 47), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 VII (AB 2020 no. 48), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 VIII (AB 2020 no. 50), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 IX (AB 2020 no. 51), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 X (AB 2020 no. 52), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XI (AB 2020 no. 55), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XII (AB 2020 no. 58), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XIII (AB 2020 no. 61), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XIV (AB 2020 no. 62) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XV (AB 2020 no. 63);
- dat daarna vanwege verbeterde situatie begonnen is met een geleidelijk versoepelingsproces, waarbij activiteiten van bepaalde categorieën van activiteiten en bedrijven onder bepaalde op de bescherming van de volksgezondheid gerichte voorwaarden worden toegestaan;
- dat met het oog hierop de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XVI (AB 2020 no. 64) is vastgesteld, die op 4 mei 2020 in werking is getreden en waarvan werking is verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XVII (AB 2020 no. 66), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XVIII (AB 2020 no. 69), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XIX (AB 2020 no. 70) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XX (AB 2020 no. 73);

- dat daarna de werking van die ministeriële regelingen werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXI (AB 2020 no. 74), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXII (AB 2020 no. 76) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXIII (AB 2020 no. 77) onder invoering daarbij van verdere versoepelingen, alsook volledigheidshalve van een nadrukkelijke bepaling dat vanwege de nog steeds geldende buitengewone omstandigheden een ieder zich moet onderwerpen aan de voorschriften, in het belang van de openbare orde, rust of veiligheid, in die ministeriële regelingen gesteld;
- dat aansluitend daarop de werking van die ministeriële regelingen door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXIV (AB 2020 no. 78) werd verlengd met daarbij verdere, vooraf aangekondigde versoepelingen ten aanzien van bepaalde categorieën bedrijven en activiteiten, alsmede van de duur van de avondklok met het oog op de afschaffing ervan, rekening houdend met de noodzakelijke voorbereidingen daartoe bij de handhavingsdiensten;
- dat met ingang van 28 mei 2020 de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXV (AB 2020 no. 80) werd verlengd onder afschaffing van de avondklok, waarna die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXVI (AB 2020 no. 81) werd verlengd;
- dat daarop de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXVII (AB 2020 no. 82) werd verlengd onder invoering van nieuwe versoepelingen voor bepaalde bedrijfsactiviteiten;
- dat de werking van die ministeriële regeling werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXVIII (AB 2020 no. 83) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXIX (AB 2020 no. 85);
- dat de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXX (AB 2020 no. 87) werd verlengd onder invoering van nieuwe versoepelingen voor bepaalde bedrijfsactiviteiten en verruiming van de verplichte sluitingstijd;
- dat de werking van die ministeriële regeling werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXI (AB 2020 no. 88);
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXII (AB 2020 no. 89) werd verlengd onder versoepeling van het inreisverbod ten aanzien van personen die vanuit Curaçao en Bonaire door middel van luchtvaartuigen naar Aruba reizen;
- dat de werking van die ministeriële regeling werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXIII (AB 2020 no.

91), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXIV (AB 2020 no. 92) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXV (AB 2020 no. 95);

- dat vervolgens de werking van die ministeriële regelingen werden verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXVI (AB 2020 no. 96) onder versoepeling voor casino's en contactsporten;
- dat de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXVII (AB 2020 no. 97) werd verlengd;
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXVIII (AB 2020 no. 99) werd verlengd onder invoering van nieuwe versoepelingen van het inreisverbod met bijhorende regels ter waarborging van de volksgezondheid ten aanzien van een aantal landen in de regio, Europa en het Koninkrijk;
- dat de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXIX (AB 2020 no. 101) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXX (AB 2020 no. 102) werd verlengd;
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXI (AB 2020 no. 104) werd verlengd onder invoering van nieuwe regels in verband met de binnenkomst met ingang van 10 juli 2020 van personen via de lucht uit de Verenigde Staten van Amerika en voor de samenkomst van personen in bepaalde ruimten;
- dat de werking van die ministeriële regeling vervolgens werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXII (AB 2020 no. 105), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXIII (AB 2020 no. 106), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXIV (AB 2020 no. 107), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXV (AB 2020 no. 111), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXVI (AB 2020 no. 112), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXVII (AB 2020 no. 113); Algemene regeling bestrijding COVID-19 XXXXVIII (AB 2020 no. 114), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 XLIX (AB 2020 no. 115), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 L (AB 2020 no. 116), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LI (AB 2020 no. 117), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LII (AB 2020 no. 118), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LIII (AB 2020 no. 119), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LIV (AB 2020 no. 120), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LV (AB 2020 no. 121), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LVI (AB 2020 no. 123) en de Algemene regeling bestrijding

COVID-19 LVII (AB 2020 no. 124), met daarbij de invoering van een geleidelijk opschalingsproces ten aanzien van bepaalde activiteiten wegens de toename van het aantal besmettingen;
- dat vanwege de verdere sterke toename van het aantal besmettingen de werking van deze ministeriële regelingen werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LVIII (AB 2020 no. 126) onder herinvoering van de avondklok om de mobiliteit van burgers en daarmee het risico van verdere besmettingen te beperken;
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LIX (AB 2020 no. 127) werd verlengd onder invoering van additionele beperkingen ten aanzien van de binnenkomst van personen uit Curaçao en Bonaire;
- dat de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LX (AB 2020 no. 128) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXI (AB 2020 no. 129) werd verlengd onder het toestaan van de heropening van scholen en dergelijke;
- dat de werking van die ministeriële regelingen werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXII (AB 2020 no. 130);
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXIII (AB 2020 no. 132), onder invoering daarbij van een verbod tot het organiseren en houden in casino’s van bingo en kansspelevenementen ter voorkoming, uit oogpunt van COVID-19 bestrijding, van ongewenste agglomeraties van personen in die gelegenheden;
- dat de werking van die ministeriële regelingen werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXIV (AB 2020 no. 133);
- dat de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXV (AB 2020 no. 136) werd verlengd onder invoering daarbij van een verplichting tot het dragen van mondkapjes door het personeel van diensten, instellingen en bedrijven;
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXVI (AB 2020 no. 137) werd verlengd onder verruiming van de avondklok en van de vervroegde sluitingstijden;
- dat de werking van die ministeriële regeling werd verlengd door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXVII (AB 2020 no. 138);
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXVIII (AB 2020 no. 143), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXIX (AB 2020 no. 144), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXX (AB 2020 no. 146) en

de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXI (AB 2020 no. 147) werd verlengd, onder aanpassing daarbij van de vermelding van de Amerikaanse staten die aangemerkt zijn als "hot zones" aan de hand van de epidemiologische ontwikkelingen van de afgelopen weken;

- dat door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXII (AB 2020 no. 149), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXIII (AB 2020 no. 151), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXIV (AB 2020 no. 152) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXV (AB 2020 no. 154) de werking van die ministeriële regelingen werd verlengd onder (i) verkorting van de duur van de avondklok en (ii) verruiming van de sluitingstijden van winkels en andere voor het publiek toegankelijke commerciële lokaliteiten of ruimten;
- dat de werking van deze ministeriële regelingen door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXVI (AB 2020 no. 155) werd verlengd onder invoering van versoepelingen voor het zingen in kerken en dergelijke en voor het dragen van mondkapjes op werkplekken;
- dat vervolgens de werking van die ministeriële regelingen door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXVII (AB 2020 no. 158) werd verlengd onder (i) vervanging van de avondklok van een gebiedsverbod tussen 00.00 en 05.00 uur voor de openbare stranden met uitzondering van die welke recht tegenover de hotels liggen, en (ii) invoering van versoepelde inreisbepalingen voor ingezetenen van Curaçao en Bonaire;
- dat daarop de werking van die ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXVIII (AB 2020 no. 159) werd verlengd onder invoering van een nachtelijk gebiedsverbod voor stranden en voor een ieder toegankelijke parkeerplaatsen en soortgelijke parkeergelegenheden, ter voorkoming van ongewenste agglomeraties van personen met bijbehorende besmettingsrisico's;
- dat de werking van deze ministeriële regeling door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXIX (AB 2020 no. 161) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXX (AB 2020 no. 164) werd verlengd onder invoering van nieuwe versoepelde inreisbepalingen ten opzichte van personen die vanuit de Verenigde Staten van Amerika Aruba binnenreizen;
- dat de werking van die ministeriële regelingen door middel van de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXXI (AB 2020 no. 165), de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXXII (AB 2020 no. 166) en de Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXXIII (AB 2020 no. 168) is verlengd;
- dat gelet op de huidige situatie het wenselijk is de werking van deze ministeriële regelingen wederom te verlengen;

Gelet op:

de artikelen 16, eerste lid, van de Calamiteitenverordening (AB 1989 no. 51) en 5 van de Algemene politieverordening (AB 1995 no. GT 8);

HEBBEN BESLOTEN:

§1. Verbod op niet-essentiële diensten en processen

Artikel 1.1

1. Het is verboden diensten, instellingen en bedrijven die niet-essentiële diensten of processen verrichten voor het publiek open te hebben of aldaar personen werkzaam te hebben. Onder niet-essentiële diensten en processen wordt verstaan, die welke vermeld worden op Bijlage A bij deze ministeriële regeling.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de verrichting van werkzaamheden elders dan in een bedrijfsgebouw of op een bedrijfsterrein.
3. In geval van overtreding van het eerste of tweede lid kan een dienst, instelling of bedrijf door de politie worden gesloten.

Artikel 1.2

1. Diensten, instellingen en bedrijven die niet onder artikel 1.1 vallen, voorzien hun personeel met een kaart, badge, sticker, verklaring of een soortgelijk bijzonder middel, waaruit de hoedanigheid of functie blijkt.
2. Diensten, instellingen en bedrijven, bedoeld in het eerste lid, nemen de richtlijnen voor hygiëne en sociale afstand, vermeld in Bijlage B bij deze ministeriële regeling, in acht.
3. Diensten, instellingen en bedrijven, bedoeld in het eerste lid, dragen ervoor zorg dat hun personeel te allen tijde op de werkplek een geschikt mondkapje draagt, dat het neus- en mondgedeelte geheel afdekt. De eerste volzin is niet van toepassing, voor zover de ruimte van een werkplek met twee of meer personen scheidingswanden tussen de individuele werkplekken bevat of tussen die werkplekken steeds een minimale afstand van 1,5 meter aanwezig is.
4. In geval van overtreding van het eerste, tweede lid of derde lid kan een dienst, instelling of bedrijf door de politie tijdelijk worden gesloten, totdat verdere overtreding wordt voorkomen.

Artikel 1.3

Op de naleving van de artikelen 1.1 en 1.2 wordt mede toegezien door de krachtens landsverordening aangewezen toezichthouders werkzaam bij de Directie Arbeid en Onderzoek, de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie, de Directie Volksgezondheid, de Dienst Openbare Werken, de Dienst Technische Inspecties, het Bureau City Inspector en de Dienst Brandweer.

§2. Nachtelijk gebiedsverbod voor stranden en parkeerplaatsen; vervroegde sluiting van winkels en andere lokaliteiten

Artikel 2.1

1. Het is een ieder verboden zich tussen 00.00 en 05.00 uur op de stranden te bevinden of op te houden, evenals op de voor een ieder toegankelijke parkeerplaatsen of soortgelijke parkeergelegenheden, uitgezonderd voor het uitsluitend parkeren of verwijderen van voertuigen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. politie- en andere opsporingsambtenaren, en ambtenaren, belast met de staatsveiligheid;
   b. officieren van justitie en de procureur-generaal, alsmede leden van de rechterlijke macht, voor zover zij zich in het kader van de uitoefening van hun functie op een strand dienen te begeven of te bevinden;
   c. ambtenaren en andere personen die werkzaam zijn in continue- en ploegendiensten bij de Departamento di Aduana, de Cuerpo Especial Arubano, de Guarda nos Costa en de de Kustwacht, voor zover zij zich in het kader van de uitoefening van hun functie op een strand dienen te begeven of te bevinden;
   d. de directeur van de Directie Scheepvaart aangewezen ambtenaren van die directie, uitsluitend voor zover zij zich in het kader van de uitoefening van hun functie op een strand dienen te begeven of te bevinden;
   e. de Gouverneur;
   f. de ministers;
   g. leden van de krijgsmacht van het Koninkrijk;
   h. door de Minister aan te wijzen buitenlandse functionarissen;
   i. vissers die vis bemachtigen met behulp van een vaartuig opgenomen in het register als bedoeld in de Regeling vergunningen passagiersvervoer en beschikbaarstelling vaartuigen (AB 1988 no. 112).

j. andere personen, uitsluitend voor zij zich om een aantoonbaar urgente reden op een strand dienen te begeven of te bevinden.

Artikel 2.2

1. Het is verboden op 12 november 2020 tussen 00.00 en 06.00 en daarna tussen 23.00 en 06.00 uur:
   a. winkels en andere voor het publiek toegankelijke commerciële lokaliteiten of ruimten van welke aard dan ook, open te hebben;
   b. publiek in deze winkels, lokaliteiten en ruimten te hebben of toe te laten.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van hotels en logementen, voor zover het hun eigen gasten en personeel betreft, met uitzondering van casino's.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op apotheken die avond- en nachtdienst hebben.
4. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op de terreinen en gebouwen van de luchthaven en van de zeehavens.
5. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op sport- en fitnesscentra.

Artikel 2.3

Het is verboden na 18.30 uur loterijen, lotto, catochi of andere vormen van kansspelen te verkopen of aan te bieden.

§3. Regels voor de samenkomst van personen in bepaalde ruimten

Artikel 3.1

1. Het is behoudens de verrichting of afname van essentiële diensten of processen, verboden opzettelijk op of aan de openbare weg, in openbare parken of tuinen, op sportvelden of op de stranden of wateren deel te nemen aan een groep van vijf of meer personen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. groepen die enkel bestaan uit personen die een gezin of huishouden vormen;
   b. ceremonies gehouden op openbare stranden waarvoor een vergunning krachtens de Algemene politieverordening (AB 1995 no. GT 8) is gegeven; bij een zodanige ceremonie zijn ten hoogste 25 personen, met inbegrip van het personeel, aanwezig;

c. groepen personen die sport beoefenen en die personen voor de beoefening van hun sport ter plaatse aanwezig dienen te zijn.

3. Een geüniformeerde agent van politie is bevoegd tegen een ieder die zich in een groep van personen als bedoeld in het eerste lid, bevindt, te bevelen om zich onmiddellijk van die groep en in de door hem aangegeven richting te verwijderen of om zijn weg te vervolgen in de door hem aangegeven richting. Een ieder is verplicht om aan het bevel gehoor te geven.

Artikel 3.2

1. Eet-, drink- en vermaakgelegenheden wijzen aan de aanwezigen in hun lokaliteiten, met uitzondering van hun personeel, zitplaatsen toe. Aan een zitplaats als bedoeld in de eerste volzin kunnen ten hoogste vier personen plaatsnemen. Voor de berekening van het aantal personen als bedoeld in de tweede volzin worden personen tot de leeftijd van 12 jaar niet meegerekend.
2. Eet-, drink- en vermaakgelegenheden hebben geen standplaatsen.
3. Eet-, drink- en vermaakgelegenheden houden geen muziekevenementen en staan dansen niet toe. In dit artikellid wordt niet onder een muziekevenement verstaan een muziekvertoning die bedoeld is om niet direct of bewust naar te luisteren, maar die louter tot doel heeft sfeer verhogend te werken.
4. Het is eet-, drink- en vermaakgelegenheden verboden om aanwezigen bij de bar te laten staan of zitten.
5. Eet-, drink- en vermaakgelegenheden treffen maatregelen waarmee de verspreiding van COVID-19 wordt tegengegaan en de aanwezigen te allen tijde ten minste 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.
6. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op samenkomsten in de open lucht die door of namens een eet-, drink- of vermaakgelegenheid worden georganiseerd of uitgebaat.
7. In geval van overtreding van het eerste tot en met zesde lid kan een eet-, drink- en vermaakgelegenheid door de politie tijdelijk worden gesloten, totdat verdere overtreding wordt voorkomen.

Artikel 3.3

1. Het is verboden zich opzettelijk op of aan de openbare weg, in openbare parken of tuinen of op de stranden of wateren op te houden zonder tot de dichtstbijzijnde persoon een afstand te houden van ten minste 1,5 meter.
2. Het verbod is niet van toepassing:
   a. op personen die een gezamenlijk huishouden vormen onderling;

b. als het de afstand tot kinderen tot en met 12 jaar betreft;
c. op personen in de leeftijd tot en met 17 jaar onderling;
d. op leerlingen in het voortgezet onderwijs en het voorgezet speciaal onderwijs onderling op school;
e. op personen bij de uitoefening van hun beroep, voor zover de werkzaamheden in het kader van de uitoefening van dat beroep noodzakelijk zijn en niet op gepaste wijze kunnen worden uitgevoerd met inachtneming van 1,5 meter afstand van degene jegens of met wie de werkzaamheden worden uitgevoerd;
f. op personen met een handicap, voor zover zij zich niet met inachtneming van een afstand van 1,5 meter jegens hun begeleiders kunnen ophouden;
g. op personen die sport, theater of dans in de vorm van sport of culturele uiting beoefenen, voor zover dat voor het beoefenen van sport, dans en theater noodzakelijk is;
h. in het openbaar vervoer, overig bedrijfsmatig personenvervoer en vervoer voor privé-doeleinden, voor zover dit vervoer primair de verplaatsing van de ene naar de andere locatie behelst en niet strekt tot het mogelijk maken van recreatie in dat voer- of vaartuig;

3. Een geüniformeerde agent van de politie is bevoegd een ieder die het verbod, bedoeld in het eerste of tweede lid, overtreedt te bevelen om zich onmiddellijk in de door hem aangegeven richting te verwijderen of om zijn weg te vervolgen in de door hem aangegeven richting.

Artikel 3.4

1. Het is verboden begrafenis- of crematiediensten te houden of te verrichten waarbij op enig moment meer dan 25 personen ter plaatse aanwezig zijn.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op begraafplaatsen.

Artikel 3.5

1. Het is personen van 18 jaar en ouder verboden contactsporten uit te oefenen anders dan in de buitenlucht.
2. Het is verboden publiek aanwezig te hebben bij de beoefening van sport.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op personen van 12 jaar of jonger, voor zover per persoon maximaal één ouder, verzorger of voogd bij de sportbeoefening aanwezig is.

Artikel 3.6

1. Eet-, drink- of vermaakgelegenheden verzoeken hun bezoekers bij het betreden van de gelegenheid de navolgende gegevens schriftelijk op te geven:
   a. hun volledige namen,
   b. de datum en aankomsttijd van het bezoek,
   c. hun e-mailadres, en
   d. hun telefoonnummer.
2. Een eet-, drink- of vermaakgelegenheid als bedoeld in het eerste lid draagt ervoor zorg dat de gegevens, bedoeld in het eerste lid, op een toegankelijke wijze worden vastgelegd in een register of logboek. Zij nemen daarin zelf op de zitplaatsen die aan de bezoekers op grond van artikel 3.2, eerste lid, zijn toegewezen.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een bezoeker zijnde degene die werkzaamheden ten behoeve van de gelegenheid verricht en niet zijnde het personeel van de gelegenheid, met dien verstaande dat in het register of logboek, bedoeld in het tweede lid, melding wordt gemaakt van de reden voor diens aanwezigheid.
4. De eet-, drink- of vermaakgelegenheden verzoeken hun bezoekers als bedoeld in het eerste en derde lid om toestemming voor de verwerking van de gegevens in het register of logboek, bedoeld in het tweede lid, en de overdracht van die gegevens aan de directeur van de Directie Volksgezondheid, uitsluitend ten behoeve van de voorkoming en bestrijding van COVID-19. De gegevens van de bezoeker die geen toestemming heeft verleend, worden niet in het register of logboek verwerkt.
5. Ingeval van constatering door de directeur van de Directie Volksgezondheid dat een met COVID-19 besmet persoon een eet-, drink- of vermaakgelegenheid heeft bezocht, alsmede en op diens verzoek, worden de gegevens, bedoeld in het eerste en derde lid, door de betrokken eet-, drink- of vermaakgelegenheid aan de directeur van de Directie Volksgezondheid verstrekt.

§4. Beperkingen voor personen in isolatie of quarantaine

Artikel 4.1

1. Onverminderd hetgeen ter zake bij of krachtens de Landsverordening infectieziekten (AB 2019 no. 27) of een andere wettelijke regeling is bepaald of besloten, is het personen jegens wie een maatregel van quarantaine, isolatie of verplicht thuisblijven is medegedeeld of opgelegd,

verboden om zich daaraan te onttrekken of zich buiten hun woningen of verblijfsgelegenheden te begeven of te bevinden.

2. Personen als bedoeld in het eerste lid kunnen worden verplicht om op hun mobiele telefoon een door of vanwege de directeur van de Directie Volksgezondheid aan te wijzen bijzondere applicatie te installeren en aan te houden, die uitsluitend bestemd is voor de verificatie van de locatie en de identiteit van die persoon in het kader van de naleving van het eerste lid.
3. De geüniformeerde agenten van de politie en de toezichthouders, bedoeld in artikel 11.2 van de Landsverordening infectieziekten, zien toe op de naleving van het eerste en tweede lid.

§5. Reismaatregelen

Artikel 5.1

1. De bepalingen van deze paragraaf laten onverlet de toepasselijke bepalingen van de Landsverordening toelating en uitzetting (AB 1993 no. GT 33) en het Toelatingsbesluit 2009 (AB 2009 no. 59).
2. Gegevens en inlichtingen die in het kader van de toepassing van deze paragraaf worden verkregen, worden uitsluitend gedeeld en verwerkt voor zover dat in het kader van de doelstellingen van deze ministeriële regeling noodzakelijk is.

Artikel 5.2

1. Het is verboden personen door middel van luchtvaarttuigen, rechtstreeks dan wel niet-rechtstreeks, vanuit het buitenland naar Aruba te vervoeren, van wie de reis in Argentinië, Belize, Bolivia, Brazilië, Chili, Colombia, Costa Rica, Dominicaanse Republiek, Ecuador, El Salvador, Frans Guyana, Guatemala, Guyana, Haïti, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay of Venezuela is begonnen, of die in een van deze landen woonachtig zijn.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op:
   a. door de Minister aan te wijzen buitenlandse overheidsfunctionarissen en categorieën van andere personen;
   b. bemanningsleden van luchtvaartuigen, voor zover zij Aruba inreizen in opdracht van hun werkgever in het kader van hun reguliere werkzaamheden;
   c. transitvluchten en transfervluchten die personen naar andere bestemmingen naast Aruba vervoeren, met dien verstande dat dergelijke vluchten steeds de voorafgaande goedkeuring van de directeur van de Directie Luchtvaart dienen te hebben;

d. humanitaire vluchten die vooraf door de directeur van de Directie Luchtvaart zijn goedgekeurd.

Artikel 5.3

1. De exploitant van de luchthaven draagt ervoor zorg dat:
   a. alle passagiers binnen het luchthavengebouw te allen tijde een geschikt mondkapje dragen, dat het neus- en mondgedeelte geheel afdekt;
   b. alle werknemers binnen het luchthavengebouw in de nabijheid van passagiers voorzien zijn van een mondkapje als bedoeld in onderdeel a, of een doorzichtig gezichtsschild;
   c. alle balies binnen het luchthavengebouw, die gebuikt worden ten behoeve van dienstverlening aan passagiers, voorzien zijn van een beschermende barrière van glas of plexiglas;
   d. de richtlijnen van de directeur van de Directie Volksgezondheid inzake de hygiënemaatregelen en “social distancing” nageleefd worden binnen het luchthavengebouw.
2. Het eerste lid, onderdeel a, is niet van toepassing op:
   a. passagiers die om aantoonbare medische reden geen mondkapje kunnen dragen;
   b. minderjarigen beneden de leeftijd van 15 jaar mits zij geen symptomen vertonen die kunnen wijzen op COVID-19.
3. Het eerste lid, onderdeel b, is niet van toepassing op de niet openbare kantoorruimtes.

Artikel 5.4

1. Een luchtvaartmaatschappij of een gezagvoerder van een luchtvaartuig, welke vluchten naar Aruba uitvoert, draagt ervoor zorg dat alle bemanningsleden tijdens de vlucht naar Aruba te allen tijde een geschikt mondkapje dragen, dat het neus- en mondgedeelte geheel afdekt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing:
   a. in situaties waar het dragen van een mondkapje de werkzaamheden van de bemanningsleden kan belemmeren;
   b. op bemanningsleden die om aantoonbare medische reden geen mondkapje kunnen dragen;
   c. in de cockpit.
3. Een luchtvaartmaatschappij of een gezagvoerder van een luchtvaartuig, welke vluchten naar Aruba uitvoert, draagt ervoor zorg dat alle passagiers tijdens de vlucht naar Aruba te allen tijde een geschikt mondkapje dragen, dat het neus- en mondgedeelte geheel afdekt.

4. Het derde is niet van toepassing:
   a. op passagiers die om aantoonbare medische reden geen mondkapje kunnen dragen;
   b. op minderjarigen beneden de leeftijd van 15 jaar mits zij geen symptomen vertonen die kunnen wijzen op COVID-19;
   c. tijdens noodsituaties waarbij het gebruik van een zuurstofmasker noodzakelijk is.
5. Een luchtvaartmaatschappij of een gezagvoerder van een luchtvaartuig, welke vluchten naar Aruba uitvoert, draagt ervoor zorg dat de richtlijnen van de directeur van de Directie Luchtvaart inzake de COVID-maatregelen nageleefd worden tijdens deze vluchten;

Artikel 5.5

1. Passagiers die geen toeristen zijn, vullen tussen 72 en 12 uur voor het vertrek van hun vlucht naar Aruba een met de ED-kaart, bedoeld in artikel 1 van het Toelatingsbesluit 2009, vergelijkbaar document langs elektronische weg in. Het document is op dezelfde wijze beschikbaar als de ED-kaart en wordt op dezelfde wijze verzonden en verwerkt; het bevat een door de passagier bevestigde verklaring dat hij een door de directeur van de Directie Volksgezondheid goedgekeurde COVID-19 PCR test van niet ouder dan 72 uur voor het tijdstip van vertrek heeft ondergaan met een negatief resultaat als gevolg.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. bemanningsleden van luchtvaartuigen, voor zover zij Aruba inreizen in opdracht van hun werkgever in het kader van hun reguliere werkzaamheden;
   b. transitpassagiers die Aruba niet binnenkomen.

Artikel 5.6

1. Passagiers die Aruba binnenkomen, ondergaan bij aankomst op de luchthaven een COVID-19 PCR test, afgenomen via een gecombineerde oro/naso pharyngeale swab, door een door de minister, belast met volksgezondheid, aan te wijzen instantie.
2. Passagiers die een COVID-19 PCR test als bedoeld in het eerste lid hebben ondergaan, zijn verplicht zich in hun woning of verblijfsgelegenheid op te houden, totdat bekend is gemaakt dat het testresultaat negatief is. Artikel 4.1 is van overeenkomstige toepassing.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. passagiers die voor hun vertrek vanuit het buitenland reeds een door de minister, belast met volksgezondheid, goedgekeurde COVID-19 PCR test van niet ouder dan 72 uur voor het tijdstip

van vertrek hebben ondergaan met een negatief resultaat als gevolg en dit resultaat tijdig en digitaal is aangeleverd;

b. bemanningsleden van luchtvaartuigen, voor zover zij Aruba inreizen in opdracht van hun werkgever in het kader van hun reguliere werkzaamheden;

c. in Aruba woonachtige bemanningsleden van luchtvaartuigen, voor zover zij Aruba inreizen in opdracht van hun werkgever in het kader van hun reguliere werkzaamheden en de betrokken werkgever beschikt over een door de directeur van de Directie Volksgezondheid goedgekeurd COVID-19 preventieprogramma;

d. minderjarigen beneden de leeftijd van 15 jaar;

e. passagiers die op de op dezelfde dag van aankomst Aruba weer uitreizen;

f. ingezetenen van Aruba, Curaçao of Bonaire, afkomstig op rechtstreekse vluchten vanuit Curaçao of Bonaire.

Artikel 5.7

1. Onverminderd de artikelen 5.3 en 5.6 ondergaan alle uit het buitenland afkomstige personen bij aankomst op de luchthaven een medische screening volgens een door de minister, belast met volksgezondheid, vastgestelde procedure.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. passagiers die door middel van de bij de ED-kaart of het daarmee vergelijkbare elektronische document, bedoeld in artikel 5.5, eerste lid, gevoegde elektronische vragenlijst ervoor hebben gekozen om de COVID-19 PCR test op de luchthaven te ondergaan;
   b. transitpassagiers die Aruba niet binnenkomen.

Artikel 5.8

1. Met uitzondering van ingezetenen van Aruba, beschikt elke passagier over een door de minister, belast met volksgezondheid, goedgekeurde verzekering ter dekking van de medische kosten, transport- en isolatiekosten, in verband met een COVID-19 infectie en de behandeling daarvan.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. bemanningsleden van luchtvaartuigen, voor zover zij Aruba inreizen in opdracht van hun werkgever in het kader van hun reguliere werkzaamheden;
   b. in het buitenland studerende personen die Aruba inreizen voor bezoek en verblijf bij familieleden van de eerste graad of hun voormalige voogd;

c. passagiers die op de op dezelfde dag dat ze aankomen Aruba weer uitreizen;
d. personen die in het bezit zijn van een diplomatiek paspoort;
e. leden van de krijgsmacht van het Koninkrijk en hun directe familieleden;
f. transitpassagiers die Aruba niet binnenkomen;
g. ingezetenen van Curaçao of Bonaire.

Artikel 5.9

De exploitant van een luchthaven verleent steeds alle medewerking die noodzakelijk is voor de toepassing van de bepalingen van deze paragraaf.

Artikel 5.10

Niet-commerciële en niet-reguliere passagiersvluchten vinden slechts plaats met voorafgaande goedkeuring van de directeur van de Directie Luchtvaart.

Artikel 5.11

De aanpassing van operationele openingstijden of het geheel of gedeeltelijk sluiten van een luchtvaartterrein of –gebouw kan slechts na voorafgaande schriftelijke instemming van de directeur van de Directie Luchtvaart.

Artikel 5.12

1. Het is verboden personen door middel van schepen of andere vaartuigen vanuit het buitenland naar Aruba te vervoeren.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op door de Minister aan te wijzen buitenlandse overheidsfunctionarissen en categorieën van andere personen.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op bemanningsleden, met dien verstande dat zij niet het haventerrein mogen verlaten.

Artikel 5.13

De exploitant van een haventerrein draagt ervoor zorg dat alle uit het buitenland aankomende personen terstond na het aan wal komen een medische screening ondergaan door een door de directeur van de Directie Volksgezondheid goedgekeurde instantie overeenkomstig een door die directeur vastgestelde procedure.

§6. Verbod op niet-reguliere binnenkomst via de zee van goederen

Artikel 6.1

1. Het is verboden met schepen of vaartuigen van welke aard dan ook goederen, waaronder vis, Aruba binnen te brengen zonder toestemming van de Havenmeester.
2. Het is verboden om schepen of vaartuigen van welke aard dan ook, binnen of buiten de territoriale wateren van Aruba zonder toestemming van de Havenmeester contact te maken met buitenlandse schepen of vaartuigen van welke aard dan ook met als oogmerk de overslag van goederen.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op door ingezetenen zelf gevangen en aangebracht vis of andere zeedieren.
4. Het eerste en het tweede lid is niet van toepassing op het reguliere vracht- en goederenverkeer dat via de havens van Oranjestad, Barcadera en San Nicolas verloopt met toestemming van de Havenmeester en de havenbeheerder.

§7. Overige regels

Artikel 7.1

1. Het is verboden om verzorgingshuizen als bedoeld in de Landsverordening verzorgingshuizen (AB 2015 no. 61) voor het publiek, niet zijnde de bewoners of gebruikers, open te hebben.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet ten aanzien van het personeel of degenen die aldaar werkzaamheden verrichten met het oog op het functioneren van het verzorgingshuis.

Artikel 7.2

Het zingen in kerken, tempels en andere gebouwen of ruimten bestemd voor godsdienstbeoefening is toegestaan, voor zover:

a. een geschikt mondkapje wordt gedragen, dat het neus- en mondgedeelte geheel afdekt;
b. tussen de daarbij aanwezigen een afstand van ten minste 1,5 meter in acht wordt genomen.

Artikel 7.3

Het is verboden in casino’s bingo in welke vorm dan ook, alsmede andere kansspelevenementen of - toernooien te organiseren of te houden.

Artikel 7.4

1. Diensten, instellingen en bedrijven dragen ervoor zorg dat hun bezoekers, met inbegrip van degenen die werkzaamheden ten behoeve van de dienst, instelling of bedrijf verrichten, bij het betreden van de dienst, instelling of bedrijf en voorts gedurende hun verblijf aldaar, een geschikt mondkapje dragen, dat het neus- en mondgedeelte geheel afdekt.
2. Houders van een vergunning voor het vervoeren van personen door middel van een kleine autobus, een grote autobus, een taxi, een toerwagen of een ander vervoermiddel, als bedoeld in van de Landsverordening personenvervoer (AB 1995 no. GT 23), alsmede de vervoerder, bedoeld in artikel 2 de Landsverordening spoorwegen (AB 2013 no. 42) dragen ervoor zorg dat hun passagiers om een mondkapje als bedoeld in het eerste lid dragen.
3. Het eerste en tweede lid is niet van toepassing op:
   a. personen die om aantoonbare medische reden geen mondkapje kunnen dragen;
   b. minderjarigen beneden de leeftijd van 15 jaar mits zij geen symptomen vertonen die kunnen wijzen op COVID-19;
   c. personen die sport beoefenen.
4. Een dienst, instelling of bedrijf draagt ervoor zorg dat het personeelslid dat contact heeft gehad met een persoon die COVID-19 heeft om in de dienst, instelling of bedrijf een mondkapje als bedoeld in het eerste lid draagt.

§8. Slotbepaling

Artikel 8.1

1. Deze ministeriële regeling treedt in werking op 12 november 2020.

2. Zij kan worden aangehaald als Algemene regeling bestrijding COVID-19 LXXXIV.

De minister van Algemene Zaken, Integriteit,
Overheidszorg, Innovatie en Energie, a.i.
A.C.G. Bikker

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie,
A.C.G. Bikker

De minister van Toerisme, Volksgezondheid en Sport,
D.P. Oduber

BIJLAGE A NIET-ESSENTIËLE DIENSTEN EN PROCESSEN

1. Op zichzelf staande muziekevenementen met winstoogmerk, alsmede gelegenheden of inrichtingen voor zodanige evenementen;
2. Inrichtingen waar bedrijfsmatig gelegenheid wordt gegeven tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde of bedrijfsmatige vertoningen van erotisch-pornografische aard;
3. Bars en dergelijke uitgaansgelegenheden, zijnde (het gedeelte van de) inrichtingen waarbij men zich van oudsher hoofdzakelijk toelegt op de verkoop van sterke en zwak-alcoholische dranken of het geven van gelegenheid tot dansen, het genot van muziekvertoningen of shows;
4. Nachtclubs, discotheken en dergelijke uitgaansgelegenheden, zijnde (het gedeelte van de) inrichtingen waarbij men zich van oudsher hoofdzakelijk toelegt op de verkoop van sterke en zwak-alcoholische dranken of het geven van gelegenheid tot dansen, het genot van muziekvertoningen of shows.

BIJLAGE B RICHTLIJNEN VOOR HYGIËNE EN SOCIALE AFSTAND BIJ HET VERRICHTEN VAN ESSENTIËLE DIENSTEN EN PROCESSEN

Maatregelen voor het waarborgen van sociale afstand

- Er worden niet meer dan twee personen per gezin of huishouden tegelijk in een onderneming toegelaten.
- Een ieder die in de onderneming of op het bedrijfsterrein aanwezig is, bewaart minimaal anderhalve (1 ½) meter afstand tot de andere aanwezige personen; de ondernemer draagt zorg voor het aanduiden door middel van bijvoorbeeld gekleurde tape op de grond op welke afstand de personen bij de kassa en in gangpaden en bij de ingang voor de onderneming op het bedrijfsterrein afstand dienen te houden. De ondernemer draagt ook zorg voor duidelijk zichtbare eenrichting-gangen.
- Voor zover de aard van de dienstverlening of de activiteit dat toelaat, dienen buitenmeubelen (tafels, banken, stoelen, en dergelijke) voor het gebouw verwijderd dan wel zodanig geplaatst te worden, dat klanten of personeel niet naast elkaar zitten of zich naast elkaar ophouden, anders dan overeenkomstig deze bijlage. Voor zover de aard van de dienstverlening of de toegestane activiteit dat toelaat, dienen binnenmeubelen verwijderd of afgeschermd te worden, dan wel zodanig geplaatst te worden, dat klanten, personeel of andere betrokken personen niet naast elkaar zitten of zich naast elkaar ophouden, ander dan overeenkomstig deze bijlage.
- Ten aanzien van de toegang geldt een beperking tot een specifiek aantal klanten. Er wordt alleen 1 persoon per winkelkarretje of mandje toegelaten.
- De toegang van een zichtbaar zieke klant, personeelslid of persoon die werkzaamheden ten behoeve van de onderneming verricht en niet zijnde het personeel van de onderneming wordt geweigerd.
- Voordat de klant de winkel betreedt worden de handvaten van de winkelkarren of mandjes gedesinfecteerd met sanitizer, bevattende minimaal 70% alcohol, of een chloorhoudend schoonmaakmiddel.
- Voordat de klanten, personeelsleden of personen die werkzaamheden ten behoeve van de onderneming verrichten en niet zijnde het personeel van de onderneming, de winkel of het bedrijfsterrein betreden, worden hun handen met handgel, handsanitizer of andere substantie bevattende minimaal 70% alcohol gedesinfecteerd.
- Klanten of personen die werkzaamheden ten behoeve van de onderneming verrichten en niet zijnde het personeel die zich niet aan deze maatregelen houden, worden verzocht om de winkel of het bedrijfsterrein onmiddellijk te verlaten.

<u>Maatregelen voor het waarborgen van een goede hygiëne bij contact met een klant</u>

- Een ondernemer draagt zorg voor aanwezigheid van handgel, handsanitizer of andere substantie bevattende minimaal 70% alcohol bij de klanteningang van de onderneming.
- Winkelwagentjes, winkelmandjes en pincodebetaalautomaten worden regelmatig gedurende de dag ontsmet met sanitizer, bevattende minimaal 70% alcohol, of een chloorhoudend schoonmaakmiddel.
- Het gebruik van contant geld wordt ontmoedigd.
- Het personeel wordt voorgelicht en getraind over de hygiënevoorschriften.

<u>Intern personeelsbeleid inzake social distancing of sociale afstand</u>

- Bij kantinegebruik door werknemers, waarbij er een bepaald aantal werknemers per keer gebruik kunnen maken van de kantine, wordt 1 ½ meter afstand gehouden van elkaar en de gebruikte ruimte moet ontsmet worden met sanitizer, bevattende minimaal 70% alcohol, of een chloorhoudend schoonmaakmiddel na ieder gebruik.
- De werkgever stelt voldoende reinigingsproducten ter beschikking van de werknemers.
- De werkgever draagt zorg voor voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen voor de werknemer.

<u>Algemene hygiënevoorschriften</u>

- Een ieder dient handen te wassen met water en zeep voor minimaal 20 seconden, bij afwezigheid van water een gel of andere substantie gebruiken met minimaal 70% alcohol.
- Bij niezen of hoesten wordt een papieren zakdoek gebruikt dat meteen daarna wordt weggegooid; zo deze niet beschikbaar is, wordt gehoest of geniesd in de kromme van de elleboog.
- Het gezicht, met name de mond, neus en ogen, dient zo min mogelijk aangeraakt te worden.
- Oppervlakten die door veel personen worden aangeraakt, zoals lichtknoppen, stopcontacten, deurknoppen en dergelijke dienen regelmatig schoon te worden gemaakt met sanitizer, bevattende minimaal 70% alcohol, of een chloorhoudend schoonmaakmiddel.

<u>Hygiënevoorschriften voor afhaalrestaurants</u>

- Er is een scheidingszone tussen klanten en personeel om de klanten op een afstand te laten wachten.
- Waar dit niet mogelijk is, wordt het gebied met gekleurde tape aangewezen voor het overhandigen van voedsel.

- Het voedsel moet op een veilig manier overhandigd worden.
- De toonbank dient regelmatig ontsmet te worden.